

Utbildning i notläsning och musikteori W:6 kören 2

Höstens läxa slutade med att det skulle komma uppgifter, som skriftligen skulle göras i hemmet. I stället kommer dom här och nu!

Skriv nu notnamnen på översta notsystemet ovanför systemet och på understa systemet nedanför systemet.

I denna notbild gömmer sig 5 låtar, som ni bör känna igen. Vilka?

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

5) _____

I näst sista takten finns det ovanför de tre sista noterna en konstigt krommelur. Vad är det för något?

Svar: _____

Skillnaden mellan dur och moll

Som du kanske vet använder vi oss av så kallade skalor, vilket är en serie toner. Vi använder oss av det engelska systemet med notnamn, eftersom det är det mest logiska. Notnamnen är a, b, c, d, e, f, g; sedan börjar man om igen. Om man höjer en ton ett $\frac{1}{2}$ tonsteg tillkommer ändelsen "iss", om man sänker en ton ett $\frac{1}{2}$ tonsteg tillkommer ändelsen "ess".

På klaverinstrument har man vita och svarta tangenter. Mellan varje tangent är det en $\frac{1}{2}$ ton. Om jag nu håller mig till de **vita** tangenterna och börjar på tonen c och spelar en skala får jag tonerna c, d, e, f, g, a, b, och slutar på c. Titta nu på hur tangenterna ligger där! Mellan c och d ligger en svart tangent, så från c till d är det en $\frac{1}{1}$ ton. Samma sak från d till e. Men mellan e och f finns ingen svart tangent, så det avståndet är endast en $\frac{1}{2}$ ton. Från g till b har vi igen heltoner för att från b till c sluta med en halv ton.

Så denna skala består av 2 heltoner, sedan en halvton, sedan 3 heltoner och slutar med en halvton. En **durskala**! Det är alltid avstånden mellan tonerna som "gör" en durskala och du kan börja på vilken tangent du vill. Använder du dessa avstånd får du en durskala.

Om vi istället börjar på ett a och slutar på ett a får vi en helton, en halvton, 2 heltoner, en halvton plus en helton. En mollskala! Precis som vid durskalan är det avstånden som avgör vad det är för skala. Men det finns undantag! Det finns endast en durskala, men 3 olika mollskalor. Mer om det en annan gång!